0119000025

Reçu CLT / CIH / ITH
Le 29 SEP. 2017
N° 0448

AZƏRBAYCAN QEYRİ-MADDİ MƏDƏNİ İRS NÜMUNƏLƏRİNİN DÖVLƏT REYESTRİ

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin
218 saylı 28.04.2010 tarixli Əmri ilə təsdiq edilmişdir,
25.08.2011, 28.03.2012, 18.10.2012, 15.05.2013, 03.02.2014, 27.01.2015, 17.02.2016, 12.05.2016.
tarixli əlavələrlə

Bölmənin adı	Seksiya, sub-seksiya	№	Elementin adı	Elementlərin növləri
BAYRAM, MƏRASİM, AYİN	AYİN VƏ MƏRASİMLƏR	(1).	Çay dəstgahı	sosial fəaliyyət, ayinlər və bayram tədbirləri
		(2).	Hamam mədəniyyəti	
		(3).	Sünnət	
		(4).	Yas	
		(5).	Türkəçarə	təbiət və kainata aid biliklər və fəaliyyət
	XALQ BAYRAMLARI	(6).	Qurban	şifahi ənənələr və ifadələr
		(7).	Novruz	
		(8).	Orucluq	
MƏDƏNİ MƏKANLAR	XÜSUSİ MƏDƏNİ MƏKANLARIN ƏNƏNƏVİ BİLİKLƏRİ	(9).	Nicin mədəni məkanı	ənənəvi sənətkarlıq, təbiət və kainata aid biliklər və fəaliyyət
		(10).	Qırmızı Qəsəbənin mədəni məkanı	
FOLKLOR	MUSİQİ	(11).	Aşıq sənəti	İfa İncəsənəti
		(12).	Muğam sənəti	
		(13).	Meyxana	
	RƏQSLƏR	(14).	Yallı (Köçəri, Tənzərə) rəqsləri	
		(15).	Uzundərə rəqsi	
	ŞİFAHİ ƏNƏNƏLƏR	(16).	Dədə Qorqud dastanı	şifahi ənənələr və ifadələr
		(17).	Koroğlu dastanı	
	OYUN-TAMAŞA > OYUNLAR — Atüstü oyunlar	(18).	Altunqabaq	sosial fəaliyyət, ayinlər və bayram tədbirləri
		(19).	Atüstü güləş	
		(20).	Baharbənd	
		(21).	Papaq oyunu	
		(22).	Çovqan	
	Dərviş oyunları	(23).	Aylanış	
		(24).	Dövran	
	Uşaq oyunları	(25).	Bənövşə	
		(26).	Cızığtopu	
	Zorxana oyunları	(27).	Güləşmə	
		(28).	Pəhləvanlıq	

	OYUN-TAMAŞA > TAMAŞALAR	**Qaravəlli tamaşaları**	(29).	Kosa-gəlin	sosial fəaliyyət, ayinlər və bayram tədbirləri
			(30).	Şirvan Qazısı	
		Meydan tamaşaları	(31).	Ayıoynatma	
			(32).	Xoruz döyüşdürmə	
		Oyuq (Kukla) tamaşaları	(33).	Çömçəgəlin	
			(34).	Dəzgah Şahsəlimi	
			(35).	Ərusək	
		Şəbih tamaşaları	(36).	Əza	
			(37).	Qətl	
			(38).	Məzhək-Şəbih	
SƏNƏTKARLIQ	**ƏNƏNƏVİ-DEKORATİV SƏNƏT**		(39).	Azərbaycan xalçaçılığı	ənənəvi sənətkarlıq
			(40).	İpəkçilik	
			(41).	Şəbəkəçilik	
			(42).	Kəlağayı sənəti	
	TİKMƏ		(43).	Doldurma	
			(44).	Güləbətin	
			(45).	Muncuqlu	
			(46).	Pilək	
			(47).	Təkəlduz	
	XALQ TƏSVİRİ SƏNƏTİ		(48).	Heykəltəraşlıq	
			(49).	Xəttatlıq	
			(50).	Qrafika	
			(51).	Miniatür	
			(52).	Rəngkarlıq	
	XALQ TƏTBİQİ SƏNƏTİ		(53).	Ağacişləmə	
			(54).	Duluşçuluq	
			(55).	Bədii metal	
			(56).	Bəzədilmə üsulları	
			(57).	Dəmirçilik	
			(58).	Zərgərlik	
			(59).	Lahıc qəsəbəsinin misgərlik sənəti	
			(60).	Şüşə sənəti	
MƏTBƏX ƏNƏNƏLƏRİ	**ƏNƏNƏVİ ÇÖRƏK NÜMUNƏLƏRİN HAZIRLANMASI**		(61).	Nazik çörəyin hazırlanma mədəniyyəti (lavaş, yuxa, yayma, sac çörəyi, girdə, daş çörəyi, fətir)	sosial fəaliyyət, ayinlər və bayram tədbirləri
			(62).	Təndir və kövrək çörəklərinin hazırlanma bilikləri	

	MƏDƏNİ VƏ SOSİAL FUNKSİYALARI DAŞIYAN ƏNƏNƏVİ MƏTBƏX NÜMUNƏLƏRİ	(63).	Dolmanın hazırlanma və paylaşma mədəniyyəti	
		(64).	Bozbaşın hazırlanma bilikləri	
MİLLİ MUSİQİ ALƏTLƏRİNİN HAZIRLANMA VƏ İFAÇILIQ SƏNƏTİ	**İDİOFONLU ÇALĞI ALƏTLƏRİNİN HAZIRLANMA VƏ İFAÇILIQ SƏNƏTİ**	(65).	Ağız qopuzu	ənənəvi sənətkarlıq, ifa incəsənəti
		(66).	Kaman	
		(67).	Çan	
		(68).	Hövsər	
	NƏFƏS ÇALĞI ALƏTLƏRİ	(69).	Kərənay	
		(70).	Mizmar	
		(71).	Musiqar	
		(72).	Nay ifaçılıq sənəti	
		(73).	Balaban	
	SIMLI ÇALĞI ALƏTLƏRİ	(74).	Tar sənətkarlığı və ifaçılığı	
		(75).	Saz sənətkarlığı və ifaçılığı	
		(76).	Kamança sənətkarlığı və ifaçılıq sənəti	
	ZƏRB ÇALĞI ALƏTLƏRİ	(77).	Dəf hazırlanma və ifaçılıq sənəti	ənənəvi sənətkarlıq, ifa incəsənəti
		(78).	Dümbək	
		(79).	Qaval	

STATE REGISTER OF INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE ELEMENTS OF AZERBAIJAN

Approved by the order No. 218 of the Ministry of Culture and Tourism of Azerbaijan Republic on 28.04.2010, with updates dated 25.08.2011, 28.03.2012, 18.10.2012, 15.05.2013, 03.02.2014, 27.01.2015, 17.02.2016, 12.05.2016

Name of grand sector	Section, sub-section		№	Title of the element	Type of the element
HOLIDAYS AND CEREMONIES	**RITUALS AND CEREMONIES**		(1).	Tea destgah	social practices, rituals and festivities
			(2).	Hamam tradition	
			(3).	Sunnet, ritual circumcision	
			(4).	Yas mourning ritual	
			(5).	Traditional quackery	knowledge and practices concerning nature and the universe
	FOLK HOLIDAYS		(6).	Qurban	oral traditions and expressions
			(7).	Novruz	
			(8).	Orujluq	
CULTURAL SPACES	**TRADITIONAL KNOWLEDGE OF CULTURAL SPACES**		(9).	Cultural space of Nij	knowledge and practices concerning nature and the universe, traditional craftsmanship
			(10).	Cultural space of Qirmizi Qasaba	
FOLKLORE	**MUSIC**		(11).	Ashuq Art	performing arts
			(12).	Mugham	
			(13).	Meykhana	
	DANCES		(14).	Yalli (Kochari, Tenzere) dances	
			(15).	Uzundere dance	
	ORAL TRADITIONS		(16).	Dede Qorqud Epos	oral traditions and expressions
			(17).	Koroğlu Epos	
	GAMES, PERFORMANCES **> GAMES**	**Horse riding games**	(18).	Altunqabaq	social practices, rituals and
			(19).	Horse wrestling	
			(20).	Baharbend	
			(21).	Papakh game	
			(22).	Chovqan	
		Darvishs' traditional game	(23).	Aylanish	
			(24).	Dövran	

		Children's games	(25).	Benovshe	festivities
			(26).	Jizigtopu	
		Zorkhana games	(27).	Güleshme	
			(28).	Pehlevanlıq	
	GAMES, PERFORMANCES > PERFORMANCES	**Joke performances**	(29).	Kosa-gelin	
			(30).	Shirvan Qazisi	
		Square performances	(31).	Ayioynatma	
			(32).	Khoruz döyüshdürme	social practices, rituals and festivities
		Puppet performances	(33).	Chömchegelin	
			(34).	Dezgah Shahselimi	
			(35).	Erusek	
		Shebih performances	(36).	Eza	
			(37).	Qetl	
			(38).	Mezhek-Shebih	
TRADITIONAL CRAFTS	**TRADITIONAL DECORATIVE ART**		(39).	Azerbaijani carpet weaving	traditional craftsmanship
			(40).	Sericulture	
			(41).	Shebeke making	
			(42).	Kelaghayi art	
	EMBROIDERY		(43).	Doldurma embroidery	
			(44).	Gülebetin embroidery	
			(45).	Munjuqlu embroidery	
			(46).	Pilek embroidery	
			(47).	Tekelduz embroidery	
	FOLK FINE ARTS		(48).	Traditional sculpture	
			(49).	Azerbaijani Traditional calligraphy	
			(50).	Graphics	
			(51).	Miniature making	
			(52).	Azerbaijani folk painting	
	APPLIED ARTS		(53).	Traditional woodwork	
			(54).	Traditional pottery	
			(55).	Artistic metalwork	
			(56).	Traditional Azeri ornamentation	
			(57).	Blacksmith’s art	
			(58).	Jeweller’s art	
			(59).	Traditional copper craftsmanship of Lahij	

		(60).	Glass art	
CULINARY PRACTICES	**PREPARATION SKILLS OF TRADITONAL BREAD**	(61).	Culture of flatbread making (lavash, yukha, yayma, saj choreyi, girde, dash choreyi, fetir)	social practices, rituals and festivities
		(62).	Skills of preparation of tandir and kovrek bread	
	KNOWLEDGE OF TRADITIONAL FOODWAYS	(63).	Dolma making and sharing	
		(64).	Traditional skills of preparing bozbash	
CRAFTSMANSHIP AND PERFORMING ART OF NATIONAL MUSICAL INSTRUMENTS	**IDIOPHONE MUSICAL INSTRUMENTS**	(65).	Aghiz qopuzu	traditional craftsmanship, performing arts
		(66).	Kaman	
		(67).	Chan	
		(68).	Hövser	
	WIND MUSICAL INSTRUMENTS	(69).	Kerenay	
		(70).	Mizmar	
		(71).	Musiqar	
		(72).	Performing arts related to Nay	
		(73).	Balaban	
	STRINGED MUSICAL INSTRUMENTS	(74).	Craftsmanship and performance with the Tar	traditional craftsmanship, performing arts
		(75).	Craftsmanship and performance with the Saz	
		(76).	Kamancha crafting and performing art	
	PERCUSSION MUSICAL INSTRUMENTS	(77).	Crafting and playing with Def	
		(78).	Dümbek	
		(79).	Qaval	

FOLKLOR > RƏQSLƏR	
FT010100014	**Yallı (Köçəri, Tənzərə) rəqsləri**

Azərbaycan Respublikasının Qeyri-Maddi Mədəni Irs Nümunələrinin Dövlət Reyestrindən « Yallı (Köçəri, Tənzərə) rəqsləri »nə dair qısa çıxarış

Reyestr Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin 218 saylı 28.04.2010 tarixli Əmri ilə təsdiq edilmişdir (Faylın təsdiq edildiyi tarixi: 15.12.2010; əlavələr: 26.12.2016)

1. Elementin adı

	Yallı (Köçəri, Tənzərə) rəqsləri
Reyestrdə bölməsi:	Folklor
Alt bölmə:	Rəqslər

2. Elementin növü

☒ qeyri-maddi mədəni irsin vasitəsi kimi şifahi ənənələr və ifadələr, o cümlədən dil

☒ ifa incəsənəti

☒ sosial fəaliyyət, ayinlər və bayram tədbirləri

☐ təbiət və kainata aid biliklər və fəaliyyət

☐ ənənəvi sənətkarlıq

☐ mədəni məkanlar

☐ digər(ləri)

3. Elementin coğrafi mövqeyi

Yallılar qədim dövrlərdən bəri Azərbaycan ərazisinidə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Babək, Şərur, Ordubad, Şahbuz, Kəngərli, Culfa rayonlarında ifa olunur və nəsildən nəsilə ötürülür. Bu bölgələrdə, yerli icmalar əsasən toylarda və el şənliklərində yallı rəqslərinin müxtəlif növləri ifa edirlər. Bu rayonlarda yallılar indiyə qədər yaşadılır və nəsildən nəsilə ötürülür. Yallılar bir çox rayonların və şəhərlərin orta musiqi məktəblərində tədris kursunun hissəsi kimi tədris edilir.

4. Aidiyyəti icmaların və qrupların adı.

Azərbaycanda yallılar və onların növləri fərdi həvəskar və professional ifaçılar tərəfindən ifa olunur və nəsildən nəsilə ötürülür. Şəhərlərdə yallı rəqsləri uşaq orta məktəblərində müəllimlər tərəfindən uşaqlara tədris edilir.

Şərur yallılarının qorunmasında, yaşadılmasında və təbliğində “Şərur” xalq yallı ansamblının mühüm rolu olub. Ansamblın əsası 1929-cü ildə qoyulub. Ansamblın üzvlərindən 4 nəfər Azərbaycan Respublikasının Əməkdar Mədəniyyət İşçisi adına, 10 nəfər Prezident mükafatına, 2 nəfər isə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əməkdar Artisti fəxri adına layiq görülüb.

Yallı ifaçılarının sayı

- 2010-ci ilin reyestri üzrə - 348 nəfər
- 2016-cı ilin reyestri üzrə - 297 nəfər

Expertlər: Kamil Vəliyev, Elmira Həsənova

İcmaların iştirakı barədə məlumat:

Görüşlər: Naxçıvan şəhərində 9 görüş (15.03.2010, 29.03.2010, 19.04.2010, 10.05.2010, 08.09.2016, 28.09.2016, 26.10.2016, 09.11.2016, 29.11.2016, ifaçılar, yerli mədəniyyət evləri, məktəblər);
Şərur şəhərində 5 görüş (21.06.2010, 19.07.2010, 23.08.2010, 21.06.2016, 25.07.2016, ifaçılar, ansamblılar, yerli mədəniyyət evləri, məktəblər);
Şahbuz şəhərində 3 görüş (20.09.2010, 28.09.2010, 04.10.2016, ifaçılar)
Kəngərli rayonunda 4 görüş (03.06.2010, 14.06.2010, 04.04.2016, 12.05.2016, ifaçılar);
Babək şəhərində 2 görüş (22.11.2010, 17.05.2016, ifaçılar);
Ordubad şəhərində 2 görüş (14.10.2010, 26.10.2016, ifaçılar).

Faylın kodu: 0115367 Nazirliyin əmri (nömrəsi): № 00421

5. Element haqqında məlumat

Yallı Azərbaycan mədəniyyətində mərasim rəqsidir. Kökləri miladdan əvvəlki dövrlərə gidən bir oyundur. Həyatın enerjisini, dövrünü, həmrəyliyi, hərəkəti, dayanıb davam etməyi və ritmi ehtiva edər. Yallı yerli icmaların ənənəvi rəqsidir və onun bir sıra növləri Naxçıvanda ifa olunur. Ən qədim rəqs növlərindən biridir.

Yallı rəqsləri oxuma və əlçalma ilə də muşayiət oluna bilər. Bu rəqs əvvəllər aydınca əmək xarakteri daşıyardı. Yallı böyük bir dəstənin birgə iştirakı ilə ifa olunur. Dəstənin başında əlindəki yaylığı (dəsmalı) yelləmərək qabaqda gedən "yallıbaşı" durur. Başqa iştirakçılar isə qollarını açaraq bir – birilərinin çeçələ barmağından tutur, ya da əllərini bir–birilərinin çiyninə qoyurlar.

"Yallı" dəstəsinə düzülən iştirakçıların sayı dəqiq müəyyən olunmur. Adətən yallı dəstəsinə 10-15 nəfər düzülür. Lakin bəzən, əsasən də, toy şənliklərində bu iştirakçıların sayı 20-30, hətta 40-50 nəfərə çatır. Yallı kollektivi həm kişilərdən, həm də qadınlardan ibarət ola bilər. Çox zaman bu rəqs qarışıq ifa olunur. Oyun zamanı iştirakçılar əl-ələ verərək və ya qollarını yana geniş açmaqla əllərini digər iştirakçının çiyninə qoyaraq rəqs edirlər. Bu zaman hər bir iştirakçı "yallıbaşı"nın etdiyi bütün hərəkətləri olduğu kimi, onunla bərabər eyni vaxtda təkrar etməlidirlər.

Yallının bir çox növləri mövcuddur: Qaladan qalaya, Şərur, Tənzərə, Urfanı, El yallısı (iki ayaq), Üç ayaq, Dörd ayaq, Köçəri yallısı, Haxışta, Qaleyi, Gopu, Çöp-çöpü, Qaz-qazı, Siyaqutu, Cing-cing, Xələfi. İclamar daha çox Köçəri və Tənzərə yallılarına üstünlük verirlər.

Yallılar xoreoqrafik məzmununa görə iki yerə bölünür. Bunlardan birincisi "süjetli yallılar"dır. Bu növ yallıların xoreoqrafik quruluşu və ifa tərzi müəyyən bir süjeti tərənnüm edir. Belə yallılar teatrlaşmış xalq oyunları olduğu üçün "oyun-yallı" adlanır. "Qazı-qazı", "Çöp-çöpü", "Köçəri", "Dırqoyu" kimi yallılar buna gözəl nümunədir. Məsələn, "Dırqoyu" yallısında qanadı qırılmış quşun süjeti göstərilir. Digər yallılar isə müəyyən əhval-ruhiyyəni, xüsusən qəhrəmanlığı, gümrahlığı, gəncliyi və çəldliyi ümumi şəkildə tərənnüm edən "rəqs-yallılar"dır. Bu yallılara "Tənzərə", "Siyaqutu", "Dönə", "Ürfanı" və başqaları daxildir.

6. Elementin ötürülməsinə dair məlumatlar

Naxçıvanda hələ də ifa edilən yallı rəqsləri həm formal, həm də qeyri-formal yolla nəsildən nəsillərə ötürülür. Yallıların qeyri-formal ötürülməsi bayram tədbirləri, el şənlikləri, konsert proqramlarını vasitəsilə baş verir. Gənc iştirakçılar rəqsə qoşulurlar və daha yaşlı icma üzvləri rəqs hərəkətlərini təkrar etməyə çalışırlar.

Formal ötürülmə bir sıra musiqi məktəblərində və Naxçıvanda xalq rəqs ansamblларında təşkil olunur. Burada rəqs müəllimləri və təlimçilər uşaqları və gəncləri müxtəlif növ yalli rəqslərinə öyrədirlər.

7. Elementin mədəni və sosial funksiyaları

Yalli ənənəvi olaraq bayramlarda, ənənəvi sosial və mədəni yığıncaqlarda və toylarda oynanılır. İcmalar yalli rəqsləri qədim zamanlardan irəli gələn ən arxaik rəqslərdən biri hesab edirlər. Yallının sosial məzmunu və mənası təhlükəsizlik, dostluq, paylaşma, icmalara və vətənə hörmət hissləri ilə bağlıdır. Çoxlu ifaçılar üçün yallılar və onun ən mühüm növlərindən olan Köçəri və tənzərə rəqslərinin xüsusi yerli tipləri və xüsusiyyətləri öz mədəni identikliyin mühüm hissəsi kimi hesab edirlər.

Bu gün də bayram tədbirləri, el şənlikləri, konsert proqramlarını yallısız təsəvvür etmək olmaz. Yallının ifası zamanı insanlar əl-ələ tutub ünsiyyətdə olur, küsülülər barışırlar. Yallı həm də barış rəmzidir.

8. Elementin cari praktikasının səviyyəsi

☐ əla ☐ yaxşı ☐ orta ☒ zəif ☐ çox zəif

9. Elementin təcili qorunmaya ehtiyaci (əgər varsa)

☒ vardır ☐ yoxdur

.

Yallı rəqslərinin təcili qorunmaya ehtiyacı vardır. Səbəblər:

- Yalli rəqslərinin daşıyıcıların sayı azaldılması
- rəqslərin sadələşdirilmiş formada ifası, rəqslərin müxtəlifliyinin itirilməsi, sosial funksiyalar haqqında məlumatların itirilməsi,
- 1980-ci illərin sonunda və 1990-cı illərin əvvəllərində baş vermiş iqtisadi, siyasi və sosial proseslərin, müharibə nəticəsində baş vermiş əmək miqrasiyası və mədəni əlaqələrin itirilməsi.

10.Aidiyyəti şöbə(lər)nin adı

- Naxçıvan Muxtar Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin şəhər və rayon şöbələri, Nazirliyin Mərkəzi Aparatının Təhsil şöbəsi

FOLKLORE > DANCES

FT010100014 YALLI (KOCHARI, TENZERE) DANCES

A short extract from the Register of Intangible Cultural Heritage of Azerbaijan, regarding “Yalli (Kochari, Tenzere) dances”

The Register was approved by the Ministry of Culture and Tourism of Azerbaijan Republic by Order No. 218, dated 28.04.2010 (File approved on 15.12.2010; updated on 26.12.2016)

1. **Name of the element** **Yalli (Kochari, Tenzere) dances**

   Section Folklore

   Sub-section Dances

2. **Category of the element**

   X oral traditions and expressions, including language as a vehicle of the intangible cultural heritage
   X performing arts
   X social practices, rituals and festive events
   __ knowledge and practices concerning nature and the universe
   __traditional craftsmanship
   __ cultural spaces
   __ other

3. **Geographic scope of the element**

   In its current state of viability, Yalli dances are still practised by communities in the territory of Azerbaijani regions of Babek, Sharur, Ordubad, Shahbuz, Kangarli, Julfa, which are parts of Nakhchivan Autonomous Republic. In these regions, mostly in the weddings and festivities, local people enact yalli dances in their different varieties, including Kochari and Tenzere and other varieties. In these regions, yalli dances are still alive and transmitted from generation to generation. Yalli dances are also taught as a part of the curriculum in a number of music schools in cities.

4. **Identification of community**

   Yallis and their types in Azerbaijan are performed by individual amateur and professional performers that transmit the dances from generation to generation. Yall dances in cities are taught to children by teachers in children's secondary schools.

   Sharur folk dance ensemble played an important role in safeguarding, survival and promotion of the yalli dances. The ensemble was founded in 1929. Four members of the ensemble were awarded by the title of Honored Culture Worker of the Republic of Azerbaijan, 10 persons were awarded with the Presidential Award, and 2 were honored with the title of artists of Nakhchivan Autonomous Republic.

   Experts: Kamil Veliyev, Elmira Hasanova.

Number of yalli dances practitioners

- Inventorying of 2010 - 348 practitioners
- Inventorying of 2016 - 297 practitioners

Data on community involvement:

Meetings held:
In Nakhchivan city 9 meetings (15.03.2010, 29.03.2010, 19.04.2010, 10.05.2010, 08.09.2016, 28.09.2016, 26.10.2016, 09.11.2016, 29.11.2016, dancers-performers, local culure houses, schools);
In Sharur city 5 meetings (21.06.2010, 19.07.2010, 23.08.2010, 21.06.2016, 25.07.2016, dancers-performers, ensembles, local culure houses, schools);
In Shahbuz city 3 meetings (20.09.2010, 28.09.2010, 04.10.2016, dancers-performers)
In Kangarli district 4 meetings (03.06.2010, 14.06.2010, 04.04.2016, 12.05.2016, dancers-performers);
In Babek city 2 meetings (22.11.2010, 17.05.2016, dancers-performers);
In Ordubad city 2 meetings (14.10.2010, 26.10.2016, dancers-performers).

Reference code of the file: 0115367 Ministry Order: № 00421

5. Information about of the element

Yallı dance is a ceremonial dance in Azerbaijani culture. Roots of the dances date back to the period before AD. The dances symbolize energy, cycles, solidarity, movement, continuation and the rhythm of life. Yalli is a traditional dance of local communities practised now in its varieties in Nakhchivan. It is one of the oldest dance types.

Yalli dances can also be accompanied by singing and clapping. This dance had previously born a labour character. Yalli is performed with the participation of a large number of people. At the beginning of the chain stands a ‘yallibashi’ with a handkerchief in the hands and directs the chain. Other participants open their arms and pull each other's fingertips or put their hands on one another's shoulders.

The number of participants in the "Yalli" group is not clearly defined. Usually 10-15 people constitute a chain. But sometimes, in particular, the number of participants in the weddings reaches 20-30 or 40-50 people. A yalli chain can consist of both men and women. Often this dance is played mixed with both men and women participating. During the performance, participants dance by putting their hands on the shoulder of another participant by hand or by opening their arms wide. At this time, each participant should repeat all the actions of "yallibasi" at the same time.

There are many types of yalli: Qaladan qalaya, Şərur, Tənzərə, Urfanı, El yallısı (iki ayaq), Üç ayaq, Dörd ayaq, Köçəri yallısı, Haxışta, Qaleyi, Gopu, Çöp-çöpü, Qaz-qazı, Siyaqutu, Cing-cing, Xələfi. Communities identify themselves mostly with Kochari and tenzere dances.

Yallis are divided into two types according to their choreographic content performed by communities. The first one is plot yalli dances. The choreographic structure and the style of performance of these types of yalli contain a certain plot. Such dances are called game yallis because of their roleplay character. Among these, we should name “Qazı-qazı”, “Çöp-çöpü”, “Köçəri”, “Dırqoyu”. Others, however, are purely performing yalli dances which often express certain mood, but also feelings such as heroism, youth, and mobility. Among these, such yalli dances as “Tənzərə”, “Siyaqutu”, “Dönə”, “Ürfanı” should be mentioned.

6. Information on transmission of the element

Yalli dances that are still played in Nakhchivan are transmitted from generations to generations both in formal and informal ways. The informal transmission of the dances takes place through festive events, festivals, and concert programs. Young participants join in dance the older members of the community and try to repeat their dance movements.
Formal transmission is organized in a number of musical schools and folk dance ensembles in Nakhchivan. Here, dance teachers and trainers teach children and young people proper movements and advanced characteristics of the dances.

7. Cultural and social functions of the element

Yalli is traditionally played on holidays, traditional social and cultural gatherings and weddings. Communities consider these dances very old, derived from ancient times. The social content and meaning of Yalli is related to security, friendship, sharing, respect for communities and homeland. For many performers, yallis are considered to be an important part of their cultural identities.

Today, a number of holiday events, festive shows, concert programs are accompanied with limited varieties of yalli. During yalli's performance, people get in touch and communicate, and enter into dialogue. Yalli is also a symbol of peace and dialogue.

8. Level of viability of the element

__Excellent
__Good
__Average
X Weak
__ Very weak

9. Need to urgent safeguarding (if any)

X Yes
__ No

Yalli dances are need of urgent safeguarding. The main reasons identified are:

- Decrease in number of yalli dances practitioners
- Enactment in simplified form, loss of diversity of dances, loss of information about social functions,
- Loss of cultural links as a result of war, as well as economic, political and social processes of late 1980s and early 1990s.

10. Names of concerned departments

- City and regional departments of the Ministry of Culture and Tourism of Nakhchivan Autonomous Republic, Department of Education

0119000007
Reçu CLT / CIH / ITH
Le 3 1 MARS 2015
N° 0318

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
MƏDƏNİYYƏT VƏ TURİZM NAZİRLİYİ

AZ 1000 Bakı şəh., Hökümət evi,
Ü.Hacıbəyov küç., 40

Elektron poçt: mct@mct.gov.az
tourism@mct.gov.az
İnternet səh.: www.mct.gov.az

Tel: (+99412) 493-43-98
(+99412) 493-30-02
Faks: (+99412) 493-56-05

№ 41/08-F "18" Mart 2015 il

To whom it may concern

With this letter, we officially confirm that the element of **Yalli (Kochari)** with registration number **FT010100014** is included into the **Folklore > Dances** section of the Register of Intangible Cultural Heritage of the Republic of Azerbaijan.

Enclosed: An extract from the Register referring to **Yalli (Kochari)** and the list of intangible elements included into the State Register of Intangible Cultural Heritage.

Vasif Eyvazzade
Head
International Cooperation Department
Ministry of Culture and Tourism
Republic of Azerbaijan

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT VƏ TURİZM NAZİRLİYİ
SƏNƏDLƏRLƏ VƏ VƏTƏNDAŞLARIN MÜRACİƏTLƏRİ İLƏ İŞ ŞÖBƏSİ